

İŞLETMELERDE FİLEN BULUNMAYAN SABİT KIYMETLERİN MALİ TABLOLAR DIŞINA ÇIKARTILMASI SÜRECİNDE KDV DÜZELTMESİ

Onur ÇELİK

Yeminli Mali Müşavir

GİRİŞ

İktisadi kıymetlerin istem dışında kaybolma şeklinde elden çıkması durumunda fiziken bir iktisadi kıymet mevcut olmadığı için hesap dönemi sonunda Vergi Usul Kanunu'nun 186. maddesinde düzenlenen **envanter çıkarma** işlemi tam olarak yerine getirilemeyecektir. Bunun sonucunda **kaydi envanter ile fiili envanter arasında fark** oluşmuş olacaktır.

Bu çerçevede çalışmamızın amacı kaydi olarak mali tablolarda gözükmek ile birlikte fiili olarak işletmelerde bulunmayan sabit kıymetlerin yasal düzenlemeler uyarınca **mali tablolar dışına çıkartılması süreci** hakkında bilgi verilmesidir.

1.GENEL VERGİLEME PRENSİBİ

Kaybolma halinde, iktisadi kıymetlerin mali düzenlemeler çerçevesinde herhangi bir şekilde **gider olarak kaydedilmesi mümkün bulunmamaktadır**. Nitekim vergi kanunları belli koşullar hariç iktisadi kıymetlerin zayi olmasını kazancın elde edilmesi ile ilgili bir gider olarak kabul etmemekte olup sadece belli koşullar çerçevesinde zayi olan iktisadi kıymetleri sermayede meydana gelen azalma olarak değerlendirmektedir.

Konu ile ilgili olarak Gelir Vergisi Kanunu'nun 88.maddesinin 3. fıkrasında menkul ve gayrimenkul sermaye iratlarında gider fazlalığından doğanlar hariç, **sermayede vukuu gelen eksilmelerin zarar addolunamayacağı hükmüne yer verilmiştir**. Ticari faaliyetlerde bulunan işletmelerde ise gerek Gelir Vergisi Kanunu'nun 88.maddesi gerekse Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 9. maddesi, zarar mahsubu için 5 yıllık sürenin belirlenmesi ile gerçek ve kesin sonucun bu dönemde alınacağı kabul edildiğini ifade eder. Sermayenin kayba uğraması ticari faaliyetin normal bir icabı sayılmış ve 5 yıllık zaman birimi içinde, kar ile telafi edilemeyen bu kaybın kesin bir nitelik kazandığı kabul edilerek mahsup imkânı ortadan kaldırılmıştır. Dolayısı ile ticari faaliyetten meydana gelen zararlar **sadece faaliyetin normal icabı olduğu** durumlarda mahsup konusu yapılabilmektedir.

Sermaye unsuru aktif kalemdeki kaybın zarar olarak kabulü için ise temel şart bu kaybın faaliyetin **normal icabı dâhilinde meydana gelmesine bağlıdır**. Faaliyetin normal icabı haricinde sermaye unsurlarında meydana gelen kayıpların zarar olarak dikkate alınması mümkün değildir. Bu çerçevede iktisadi kıymetin fiilen mevcut olmaması / kaybolması (**işletmeden çekilmediğinin ispat edilmesi şartı ile**) faaliyetin **normal icabı haricinde** meydana gelmiş bir sermaye kaybıdır. Kaybolma, nasıl ki kişilerin diğer kişilere olan yükümlülüklerinde/ borçlarında bir azalma ortaya çıkartmaz ise **vergi matrahında da azaltıcı bir unsur olamayacaktır**.

Yukarıda da belirttiğimiz üzere kaybolan iktisadi kıymetlerin net değeri **sermayede vuku bulmuş bir azalmadır ve kurumlar vergisi açısından azalmalar gider olarak kabul edilmeyecektir**.

Dolayısı ile bu tür olaylar ile ilişkin sermayedeki azalmalar **kanun kabul edilmeyen gider mahiyetindedir**.

Konunun **Katma Değer vergisi** ile bağlantısı ise Kanun'un 30/d maddesi uyarınca belirtilmiş olup kanunen kabul edilmeyen giderlere ait yüklenilen katma değer vergisi, **vergi indiriminin konusuna girmemektedir**. Bu nedenle kaybolma olaylarında söz konusu iktisadi kıymetlere ilişkin KDV'nin indirim hesaplarından çıkartılarak düzeltilmesi, KDV beyannamesinde **ilave edilecek** KDV olarak gösterilmesi gerekmektedir. Aynı zamanda söz konusu ilave edilecek KDV Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 58. maddesi uyarınca, iktisadi kıymetin net değeri ile birlikte **kanunen kabul edilmeyen gider** olarak giderler hesabına aktarılmalıdır.

Konu ile ilgili temel düzenlemeler bahsedilen şekilde olmakla beraber **bazı özellikli durumlar** aşağıda ayrıca incelenmiştir.

2.KONUYA İLİŞKİN ÖZELLİKLİ DURUMLAR

Detaylara girilmeden önce yerine getirilmesi gereken prosedürlere değinilecek olur ise, öncelikle işletmelerin kayıtlarından çıkarmayı düşündükleri sabit kıymetlerin durumunu bir **tutanakla** tespit etmeleri gerekmektedir. Buna göre söz konusu demirbaşların niteliği (üretimde kullanılan makine, ofis araç gereçleri vb. gibi) edim tarihi, varsa taşıdıkları ekonomik değer gibi hususlar göz önüne alınarak tasnife tabi tutulmaları yerinde olacaktır. Ekonomik değerden kasıt, söz konusu sabit kıymetin satıldığında elde edilebilecek emsal değerdir. Nitekim, itfa oldukları halde halen ekonomik değere haiz sabit kıymetler de olabilecektir.

a) İktisadi Kıymetin Amortisman Süresinin Henüz Dolmadığı Durumlar:

Kayıtlarda görüldüğü halde işletmede mevcut olarak bulunmayan ve amortisman süresi dolmamış iktisadi kıymetlerin daha önce bahsettiğimiz konu ile ilgili temel düzenlemeler uyarınca iktisadin kıymetin o ana kadar birikmiş amortismanı düşülmüş net defter değeri (enflasyona tabi tutulmuş net değeri) üzerinden **kanunen kabul edilmeyen gider** olarak dikkate alınması yine söz konusu iktisadi kıymete ilişkin olarak yüklenilen katma değer vergisinin ise indirim hesaplarından çıkartılarak **ilave edilecek** KDV olarak beyan edilmesi gerekmektedir. Kanun'un 58. maddesi uyarınca da yine indirim hesaplarından çıkarılan söz konusu KDV ayrıca **kanunen kabul edilmeyen gider** olarak dikkate alınacaktır.

b)İktisadi Kıymetin Amortisman Süresi Dolmuş ve Hurda Değeri Hariç Herhangi Bir Ekonomik Değeri Bulunmaması Durumu:

Hurda da olsa, özellikle doğrudan üretimde kullanılabilir nitelikteki makine teçhizat gibi sabit kıymetlerin bir ekonomik değere sahip olduğu göz önünde bulundurulmalı, yasal kayıtlarda **hurda bedeli hasılat olarak** kaydedilerek sabit kıymet çıkış kaydının gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 17. maddesinin 4. bendinin "g" alt bendine göre metal, plastik, lastik, kauçuk, kâğıt, cam, **hurda** ve atıkların teslimi katma değer **vergisinden istisnadır**.

Yine aynı kanununun 30. maddesinin "a" bendine göre, vergiye tabi olmayan veya **vergiden istisna edilmiş** bulunan malların teslimi ve hizmet ifası ile ilgili alış vesikalarında gösterilen veya bu mal ve hizmetlerin maliyetleri içinde yer alan katma değer vergisi, mükellefin vergiye tabi işlemleri üzerinden hesaplanan katma değer vergisinden **indirilememektedir**.

Yukarıda yer verilen kanun hükümleri dikkate alındığında, **kısmi istisna** kapsamında KDV Kanunu'nun 17/4-g maddesi uyarınca yapılan hurda ve atık teslimlerine ilişkin olarak başta yüklenilen KDV'nin mükelleflerin vergiye tabi işlemleri üzerinden hesaplanacak Katma Değer Vergisi'nden indirilemeyeceği sonucu ortaya çıkmaktadır. Ancak söz konusu hurda teslimlerine ilişkin olup **indirilemeyen KDV kurumlar vergisinin tespitinde gider olarak dikkate alınabilecektir.**

1 Seri No.lu KDV Uygulama Genel Tebliğine göre araç-gereç-iş makinası gibi sabit kıymetlerin, Kanunun (17/4-g) maddesi yani hurda teslimi ve istisnası uygulaması kapsamında değerlendirilebilmesi için **ekonomik ömrünü doldurmuş araç-gereç ve iş makinelerinin** hurda olarak satılması ve **satış sonunda alıcının bunları hurda olarak değerlendirmesi gerekmektedir. Aynen veya onarılmak suretiyle üretim amaçlarına uygun olarak kullanılacak durumda olanların teslimi ise bu kapsamda değerlendirilmeyecektir.**

Bu nedenle iktisadi kıymet satılmış gibi mali tablo dışına çıkartılırken, **eğer hurda olarak KDV istisnası kapsamında gösterilecekse** buna ilişkin faturada; iktisadi kıymetin nevi ve hurda niteliği, KDV Kanunu'nun 17/4-g maddesine göre teslimin KDV den istisna olduğu mutlaka belirtilmeli, kıymetin hurda olduğunu **ispatlayan** bilgi ve belgeler muhafaza edilmelidir.

Ancak, amortisman süresini doldurmuş ve artık katma değer yaratamayacak nitelikteki iktisadi kıymetlerin genel olarak bir değerinin bulunmadığı da bilinen bir gerçektir. Mali İdarenin doğrudan üretimde kullanılabilir nitelikteki sabit kıymetler hariç amortisman süresini doldurmuş **ofis araçları, bilgisayarlar, telefonlar vb. gibi iktisadi kıymetlere** ilişkin olarak **herhangi bir mali/vergisel işlem yapılmadan Yönetim Kurulunca alınacak bir karara istinaden ters kayıt yapılmak suretiyle mali tablo dışına bırakılmasına** sıcak baktığı bilinmektedir.

Bununla beraber; Mali İdarenin hassasiyet gösterebildiği doğrudan üretimde kullanılabilir nitelikteki **makine-araç-gereç-teçhizat gibi** sabit kıymetlerin ise hurda olarak katma değer vergisiz satılması ve eski tarihlere gidilerek indirilecek katma değer vergilerinin indirimden çıkartılarak ilave edilecek KDV olarak beyan edilmesi yerine, pratik ve risk oranı düşük bir çözüm üretilebilir.

Mali İdare nezdinde katma değer vergisinden istisna satış işlemleri beyan ederek dikkat çekmek ve **olası eleştirilere (iktisadi kıymetin hurda niteliğinde olup olmadığına yönelik)** maruz kalma riski yerine **emsal hurda bedel/değer** üzerinden genel oranlı katma değer vergisi hesaplanarak fatura kesilmek suretiyle gelir olarak mali tablolara yansıtılması hem riski azaltacak hem de gereksiz yere geçmiş yıllara gidilip faturaların taranıp bulunması ve ilgili KDV'lerin indirim hesaplarından çıkartılarak ilave edilecek KDV olarak beyan edilmesi yükünden işletmeleri kurtaracaktır. Böylece satış işleminin herhangi sabit kıymet satışından farkı kalmayacak, işlem KDV'li olarak gerçekleştirilecek, ilgili satış faturaları üzerinden genel oranda KDV hesaplanacak ve yüklenim KDV'sinin de indirim hesaplarından çıkartılmasına da gerek kalmayacaktır.

Sorunun çözümü adına yeni bir gelişme ise, Mali İdare'nin farklı bir adım atarak **amortismanına tabi varlıkların hurdaya çıkartılmasında ve hurda olarak satışında düzeltmenin nasıl yapılacağına** yönelik yayınladığı yeni bir özeldir.

Ankara Vergi Dairesi Başkanlığı tarafından verilen **23.02.2016 tarih ve 84974990-130[17-2014-36]-7612 sayılı özelge ile** amortismanına tabi iktisadi kıymetlerin aynen veya onarılmak suretiyle üretim amaçlarına uygun olarak kullanılmayacak durumda olmaları halinde, bunların tesliminin KDV Kanunu'nun (17/4-g) maddesi uyarınca katma değer vergisinden müstesna olduğu ve kısmi istisna kapsamına giren bu işlem dolayısıyla yüklenilen vergilerin de prensip olarak işlemin yapıldığı dönemde indirim hesaplarından çıkarılması gerektiği, **ancak iktisadi kıymet hurda haline gelinceye kadar indirim hakkı tanınan işlemlerde kullanılmış olduğundan yüklenilen vergilerin**

tamamının değil, hurda olarak satış bedelinin %18'ine tekabül eden kısmının indirim hesaplarından çıkarılacağı şeklinde görüş vermiştir. Söz konusu görüş değişikliğinin işletmelerin mali tablolarını fiili duruma göre revize edebilmeleri adına, son derece pratik ve olumlu bir adım olarak değerlendirilmektedir.

c)Motorlu Taşıtların Trafik Sicilinden Silinmesi:

Bilindiği üzere motorlu kara taşıtları; Karayolları Trafik Kanununa göre trafik şube veya bürolarına kayıt ve tescil edilerek trafiğe çıkabilirler. Yine 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu'nun 8'inci maddesinde, motorlu taşıtların trafik siciline ait **kayıtlarının silinmesi halinde, silinme takvim yılının ilk altı ayı içinde yapılmış ise ikinci altı aylık dönemin başından, ikinci altı aylık dönem içinde yapılmışsa takip eden takvim yılı başından itibaren mükellefiyet sona ereceği belirtilmiştir.**

Bu çerçevede, ilgili vergi dairelerince trafikten çekilen veya kaybolan/çalınan taşıtlarla ilgili olarak trafik şube veya bürolarından gelen yazılarda kayıt ve tescilin **silindiğine** dair ibarenin aranması ile yukarıda belirtilen madde hükmündeki dönemler dikkate alınarak silinme tarihi itibarıyla mükellefiyet kayıtlarının terkin edilmesi gerekmektedir. Dikkat edilmesi gereken hususlardan biri ise **trafik tescil kaydının kapatılmasının silinme anlamına gelmediğidir.**

Motorlu aracın mali tablo dışına çıkartılması sürecinin, taşıtın trafik sicilinden silinmesinin akabinde gerçekleştirilmesinin daha sağlıklı olacağı düşünülmektedir. Ekonomik ömrünü tamamlayarak hurda haline gelmiş ve trafik sicilinden silinmiş olan motorlu taşıt, işletme dışına çıkartılırken söz konusu işlem bir satış işlemiymiş gibi düşünülerek emsal hurda bedeli üzerinden katma değer vergisi de hesaplanarak faturalandırılarak mali tablo dışına çıkartılabilir. Ayrıca daha öncede belirtildiği üzere aynen veya onarılmak suretiyle üretim amacına uygun olarak kullanılamayacak halde olması ve trafik müdürlüğünden "**hurdaya ayrılmıştır**" şerhi konulan araçların teslimi ise KDV Kanunu'nun 17/4-g maddesine göre **vergiden istisna tutularak** da aktif dışına çıkartılabilir.

Şayet söz konusu araç trafik siciline gerçek kişi ortaklar adına kayıtlı olduğu halde (ruhsat sahibi gerçek kişi ise) işletme envanterinde görünüyorsa motorlu taşıta ilişkin muhasebe kaydı ters kayıtlarla düzeltilerek işletme dışına çıkartılabilir.

SONUÇ

Vergi Usul, Kurumlar Vergisi ve Katma Değer Vergisi Kanunları uyarınca ekonomik ömrünü tamamlayan veya tamamlamayan sabit kıymetlerin kayıtlardan çıkartılmasında sabit kıymetlerin durumu dikkate alınmak ve farklı uygulamalar göz önünde bulundurmak suretiyle mali kayıtların düzeltilmesi gerekmektedir.

EKLER

Faydalı olabileceği düşüncesiyle Maliye Bakanlığınca verilmiş bazı özelge (mukteza) örnekleri aşağıda paylaşılmıştır.

Hurda haline gelmiş sabit kıymetlerin tesliminde yüklenilen KDV nin iade veya indirimine konu edilmesi hk.

Tarih
GİB'de Yayım Dönemi

23.02.2016
Eylül 2016

T.C.
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI
ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI
(Mükellef Hizmetleri Katma Değer Vergisi Grup Müdürlüğü)

Sayı: 84974990-130[17-2014-36]-7612

23/02/2016

Konu: Hurda haline gelmiş sabit kıymetlerin tesliminde yüklenilen KDV nin iade veya indirimine konu edilmesi hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formu ve dilekçenin tetkikinde; sabit kıymetlerin bir taraftan sabit bedelleri ile aktif hesaplarda, bir taraftan da maliyetlerde yer alan bedelleriyle birikmiş amortisman hesaplarında yer aldığı ve bedellerinin bilançoda sıfır net bedel olarak yer aldığı belirtilerek, bedelleriyle amortisman süresi geçmiş ve artık işe yaramaz ve kullanılamaz hurda haline gelmiş olan söz konusu sabit kıymetlerin (parçalanıp hurda demir olarak satışa sunulan makine, mastar, kalıp, elektronik atık, telefon cihazı, kablo, ölçüm cihazı vb.) Katma Değer Vergisinden istisna olarak satılması halinde bu teslim nedeniyle yüklenilen KDV'nin indirim veya iadesinin mümkün olup olmadığı hususunda Başkanlığımız görüşü sorulmaktadır.

3065 sayılı KDV Kanununun;

-1 inci maddesinde, ticari, sınaî, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde Türkiye'de yapılan teslim ve hizmetler ile her türlü mal ve hizmet ithalatının KDV ye tabi olduğu,

-17/4-g maddesinde, metal, plastik, lastik, kauçuk, kâğıt, cam hurda ve atıklarının tesliminin KDV'den istisna olduğu,

-29/1 inci maddesinde, mükelleflerin, yaptıkları vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan KDV den, bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça, faaliyetlerine ilişkin olarak kendilerine yapılan teslim ve hizmetler dolayısıyla hesaplanarak düzenlenen fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen KDV ile ithal olunan mal ve hizmetler dolayısıyla ödenen KDV'yi indirebilecekleri,

-30/a maddesinde, vergiye tabi olmayan veya vergiden istisna edilmiş bulunan malların teslimi ve hizmet ifası ile ilgili alış vesikalarında gösterilen veya bu mal ve hizmetlerin maliyetleri içinde yer alan katma değer vergisinin indirim konusu yapılamayacağı,

hüküm altına alınmıştır.

Ayrıca, 28/04/2014 tarih ve 28983 sayılı Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliği'nin (I/C-2.1.3.3.3.2.) bölümünde; hurda kavramının, her türlü metal, plastik, lastik, kauçuk, kâğıt ve cam hurdasını, bunların hurda halindeki karışımlarını, aynen veya onarılmak suretiyle üretim amaçlarına uygun olarak kullanılmayacak haldeki metal, plastik, lastik, kauçuk, kâğıt ve cam karakterli her türlü ham, yarı mamul ile mamul maddeyi ifade ettiği açıklamasına yer verilmiştir.

Bu hüküm ve açıklamalar çerçevesinde, söz konusu amortisman tabii iktisadi kıymetlerin aynen veya onarılmak suretiyle üretim amaçlarına uygun olarak, kullanılmayacak durumda olmaları halinde bunların teslimi KDV Kanununun (17/4-g) maddesi uyarınca katma değer vergisinden müstesna olacaktır. Kısmi istisna kapsamına giren bu işlem dolayısıyla yüklenilen vergilerin de prensip olarak, işlemin yapıldığı dönemde indirim hesaplarından çıkarılması gerekmektedir. Ancak, iktisadi kıymet hurda haline gelinceye kadar indirim hakkı tanınan işlemlerde kullanılmış olduğundan yüklenilen vergilerin tamamı değil, hurda olarak satış bedelinin %18'ine isabet eden kısmı indirim hesaplarından çıkarılacaktır.

Buna göre, iktisadi kıymetin hurda olarak satılması halinde hurda satış bedelinin genel vergi oranı ile çarpılması suretiyle bulunacak miktarın, satışın yapıldığı dönem beyannamesinin "Tevkifat Uygulanmayan İşlemler", "İlave Edilecek KDV" satırında beyan edilerek indirim hesaplarından çıkarılması ve aynı tutarın gelir/kurumlar vergisi uygulamasında gider hesaplarına alınması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Kaybolan veya Çalınan taşıtın kayıt ve tescili

Tarih 21/03/2005
Sayı B.07.0.GEL.0.61/6160-30/12959
Kapsam

T.C.

MALİYE BAKANLIĞI

Gelirler Genel Müdürlüğü

SAYI: B.07.0.GEL.0.61/6160-30/12959 / 21.03.2005

KONU: Kaybolan veya Çalınan taşıtın kayıt ve tescili

..... **VALİLİĞİNE**

(Defterdarlık: Gelir Müdürlüğü)

İliniz mükelleflerindentarafından Bakanlığımıza verilen 24/02/2005 tarihli dilekçe ve eklerinin birer örneği incelenerek ilişikte gönderilmiştir.

Bilindiği üzere, 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 3088 sayılı Kanunla değişik 7 inci maddesinde, "Motorlu Taşıtlar Vergisi mükellefiyeti motorlu taşıtların trafik ... **siciline kayıt ve tescili ile başlar**", 8 inci maddesinde ise "Motorlu taşıtların **trafik ... siciline ait kayıtlarının silinmesi halinde, silinme takvim yılının ilk altı ayı içinde yapılmış ise ikinci altı aylık dönemin başından, ikinci altı aylık dönem içinde yapılmışsa takip eden takvim yılı başından itibaren mükellefiyet sona erer.**" hükümleri yer almaktadır.

Bu hükümlere göre, ilgili sicillerde adlarına kayıt ve tescil edilmiş olan motorlu taşıtların vergisi mükelleflerinin bu mükellefiyetlerinin sona erebilmesi için, adlarına yapılmış bulunan kayıt ve tescil işleminin sildirilmesi gerekmekte olup, ilgili sicillerdeki kayıt ve tescilin sildirilmemesi halinde vergi ödeme yükümlülükleri devam etmektedir.

Diğer taraftan, Karayolları Trafik Yönetmeliğinin (5/7/2003 tarih ve 25159 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan **değişmeden önceki şekli**) "Hırsızlık veya Emniyeti Suistimal Suretiyle Çalınan Araçlar Hakkındaki İşlemler" başlıklı 43 üncü maddesinin (a) bendinde; "Çalınan araçların, çalındığı tarihten itibaren aradan bir ay geçmiş olması şartıyla araç sahibinin istemesi halinde;

- 1- Savcılık veya mahalli zabıttan aldığı, çalınma olayına ait belgeyi eklediği dilekçesi alınır.
- 2- Trafik Kuruluşları, tescil kaydının kapatıldığını ilgili vergi dairesine işlemi müteakip en geç 7 iş günü içerisinde bir yazı ile bildirilir.
- 3- Tescil defterine ve formuna "çalınmıştır "kayı konur, trafik belgesi alınarak dosyasına konur, tescil belgesi sahibine verilir.
- 4- Araçla birlikte araca ait belgeler de çalınmışsa, sahibine isteği halinde aracın kayıtlarına çalınmıştır şerhi konulduğuna dair bir yazı verilir.." hükmü yer almaktadır.

Aynı Yönetmeliğinin **5.7.2003 tarih ve 25159** sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 43 üncü maddesinin (a) bendinin 2 numaralı alt bendinde yapılan değişiklikle,

- 2) Trafik kuruluşlarınca tescil kaydı silinir ve ilgili vergi dairesine işlemi müteakip en geç 7 iş günü içerisinde bilgi verilir." hükmü getirilmiştir.

Öte yandan, anılan Yönetmeliğinin 43 üncü maddesinin değiştirilmesi üzerine düzenlenen 28/06/2004 tarihli ve 1/2004-1 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu Sirküsü'nün **4-Çalınan Araçlar ile İlgili Motorlu Taşıtlar Vergisi Uygulaması** başlıklı bölümünün son paragrafında, "Karayolları Trafik Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği **5.7.2003** tarihinden itibaren çalınan araçların tescil kayıtlarının silinmesi ve **tescil kayıtlarının silindiğinin trafik tescil kuruluşlarınca ilgili vergi dairelerine bildirilmesi halinde**; tescil kaydının silindiği tarihi takip eden dönemin başından itibaren Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 8 inci maddesi hükmü gereğince, bu araçlardan dolayı motorlu taşıtlar vergisi mükellefiyetleri bulunan kişilerin mükellefiyetleri sona erdirilecektir..." hükmü yer almaktadır.

Bu itibarla, 1998 tarihinde çalınan taşıtın Karayolları Trafik Yönetmeliğinin değişmeden önceki **hükümleri** gereğince, **ilgili tescil kurulusu** tarafından kayıt ve tesciline "**çalınmıştır**" şerhi konularak trafik kaydının kapatıldığına ilgili **vergi dairesine bildirilmesi halinde**, kaydın kapatıldığı tarihi takip eden dönemin başından itibaren motorlu taşıtlar vergisi mükellefiyetinin sona erdirilmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilerek gereğinin buna göre yapılmasını ve işlem sonucundan mükellef dilekçesine cevaben bilgi verilmesini rica ederdim.

Bakan a.

Daire Başkanı

Araçların Hurdaya Çıkarılması

Tarih 25/05/2006
Sayı B.07.1.GİB.0.61/6160-21/39656
Kapsam

T.C.

MALİYE BAKANLIĞI

Gelir İdaresi Başkanlığı

SAYI : B.07.1.GİB.0.61/6160-21/39656 /25.05.2006

.....

İLGİ: 20.07.2005 tarihli dilekçeniz.

İlgide kayıtlı dilekçenizde, 27/06/2005 tarihinde ilçesi köyünden saman balyası taşıırken elektrik tellerine temas sonucu tamamen yanarak hurdaya dönüşen kamyonunuzdan dolayı motorlu taşıtlar vergisi mükellefiyetinizin sona erdirilmesi talep edilmektedir.

197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu'nun 3088 sayılı Kanunla değişik 8 inci maddesinde, Motorlu taşıtların trafik ... siciline ait kayıtlarının silinmesi halinde, **silinme takvim yılının ilk altı ayı içinde yapılmış ise ikinci altı aylık dönemin başından**, ikinci altı aylık dönem içinde yapılmışsa takip eden takvim yılı başından **itibaren mükellefiyet sona erer**" hükmü yer almaktadır.

Bu hükme göre, motorlu taşıtlar vergisi mükellefiyetinizin sona erebilmesi için, ilgili trafik şube veya bürolarında adınıza yapılmış bulunan kaydın sildirilmesi gerekmekte olup, trafik şube veya bürosundaki kayıt ve tescilin sildirilmemesi halinde vergi ödeme yükümlülüğünüz devam edecektir.

Diğer taraftan, Karayolları Trafik Yönetmeliğinin "**Araçların Hurdaya Çıkarılması**" başlıklı 39 uncu maddesinde;

a) **Ekonomik ömrünü doldurma veya herhangi bir kaza**, yanma, tahrip edilme ve benzeri durumlar dolayısıyla kullanılamaz hale gelen araçlar ve devir veya nakil ile hurdaya ayırma işlemi bir arada yapılacak araçlarda, **sahiplerinin dilekçe ile isteği üzerine, muayeneye tabi tutulmadan,**

b) Ekonomik ömürlerini dolduranlardan eskime ve yıpranma nedeni ile trafik emniyeti bakımından muayene istasyonlarınca tehlikeli olacakları tespit edilenler ise yetkililerin talebi üzerine, ilgili vergi dairesinden vergi borcunun bulunmadığına dair ilişik kesme belgesi alındıktan sonra hurdaya çıkarılır.

Bunların kayıtlarına ve tescil belgelerine "**hurdaya çıkarılmıştır**" damgası vurularak kayıt konulur ve tescil belgesi sahiplerine verilir. **Trafik belgesi ile tescil plakaları geri alınarak iptal edilir.** (...)

e) Hurdaya ayrılan taşıtlar bilgisayar ortamına aktarılır ve durum ilgili vergi dairesine de bildirilir. Bir nüshası da her ayın ilk haftasında trafik tescil şube ve bürolarınca ve Emniyet Genel Müdürlüğü Bilgi İşlem Merkezince de araçlara ait bilgiler manyetik ortamda Milli Savunma Bakanlığı Seferberlik Dairesi Başkanlığına gönderilir" hükmü yer almaktadır.

Bu hükümlere göre, saman balyası taşıırken elektrik tellerine teması sonucu tamamen yanarak hurdaya dönüşen kamyonunuzdan dolayı motorlu taşıtlar vergisi mükellefiyetinizin sona erebilmesi için, ilgili trafik şube veya bürolarında, bahse konu taşıttan dolayı adınıza yapılmış bulunan kayıt ve tescilin sildirilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, Karayolları Trafik Yönetmeliğinin 39 uncu maddesi ile ilgili işlemlerin trafik tescil kurumunca yerine getirilmesi mümkün bulunduğundan müracaatınızın ilgili trafik tescil kurumuna yapılması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Başkan a.

Gelir İdaresi Grup Başkanı

Hurda Araç Satışı KDV İstisnası hk.

Tarih 07/04/2011

Sayı B.07.1.GİB.4.31.15.01-KDV.00-17

Kapsam

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

HATAY VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.31.15.01-KDV.00-17

07/04/2011

Konu : HURDA ARAÇ SATIŞINDA KDV
ORANI

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzun incelenmesinden, **ekonomik ömrünü dolduran ve kullanılamaz hale gelen, ilgili trafik müdürlüğünden de "hurdaya ayrılmıştır"** şerhi konulan şirketinize ait kamyon, treyler ve yarı römork türü taşıt araçlarının satışının katma değer vergisine (KDV) tabi olup olmadığı hususunda görüş talep edildiği anlaşılmıştır.

KDV Kanununun; 1/1 inci maddesine göre, Türkiye'de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetler KDV ye tabidir.

Ancak, Kanunun 17/4-g maddesi ile metal, plastik, lastik, kauçuk, kâğıt, cam hurda ve atıklarının teslimi KDV den istisna tutulmuştur.

Konuya ilişkin olarak yayımlanan 86 Seri No.lu KDV Genel Tebliğinin B bölümünde hurda kavramının, her türlü maden, plastik, kağıt ve cam hurdasını, **bunların hurda halindeki karışımlarını, aynen veya onarılmak suretiyle üretim amaçlarına uygun olarak kullanılmayacak haldeki** metal, plastik, kağıt ve cam karakterli her türlü ham, yarı mamul ve mamul maddeyi ifade ettiği açıklanmıştır.

Buna göre; ilgili trafik müdürlüğünden **"hurdaya ayrılmıştır"** şerhi konulan şirketinize ait araçların **aynen veya onarılmak suretiyle üretim amacına uygun olarak kullanılmayacak halde olması durumunda** bunların teslimi KDV Kanununun 17/4-g maddesine göre **vergiden istisna tutulacaktır.**

Bilgi edinilmesini rica ederim.